

Emmalaltir amb Déu com a bastó

Assaig autobiogràfic

RAMON RIBERA-MARINÉ

Publicacions de l'Abadia de Montserrat

RAMON RIBERA-MARINÉ

**EMMALALTIR
AMB DÉU COM A BASTÓ**

ASSAIG AUTOBIOGRÀFIC

Publicacions de l'Abadia de Montserrat
2025

Primera edició, març de 2025
© Ramon Ribera-Mariné, 2025
La propietat d'aquesta edició és de
Publicacions de l'Abadia de Montserrat
Ausiàs Marc, 92-98 — 08013 Barcelona
ISBN: 978-84-9191-361-0
Dipòsit legal: B. 18-2025
Imprès a Gráficas Rey

Disseny de la coberta: Jordi Avià

De tant en tant puja a veure'm. No és ella sola a venir fins a Montserrat per parlar una estona. I això que soc un bon tros eixut. Constato amb sorpresa que hi ha una sèrie de persones, amb qui m'he trobat al llarg de la vida, amb qui hem fet una certa amistat. Ella, psicòloga, tot i que no exerceix com a tal, ha vingut algunes vegades. Parlem de tot, però el temps no el perdem. Fa uns dies, en arribar a l'*ermita*, la cel·la de la infermeria de Montserrat on habito, em diu: «Se m'ha acudit una cosa, mentre pujava de l'aparcament a casa teva. Potser et sonarà estrany, però vull demanar-te-la. Penso que podria fer un bé que escrivissis com gestiones la malaltia i la vellesa». En efecte, em van diagnosticar un Parkinson fa una quinzena d'anys, i en fa quatre que vaig tenir un accident de muntanya que havia de ser mortal, i no m'he mort, però m'ha capgirat la vida, i vaig venir al món fa setanta-cinc anys: soc un malalt crònic, doncs, a qui un greu accident d'uns segons m'ha fet sentir, i no sentir només, sinó ser, dependent en molts aspectes de la meva vida física.

«Podria ser interessant, prosseguí ella, que expliquessis com ho has fet amb Déu, què t'hi aporta la fe.» Qui és Déu per a mi? Aquesta és la qüestió primera, prèvia a la seva pregunta. Tinc fe, però... què m'aporta Déu en el dia a dia de la vida de vell i malalt? Aquesta és la segona qüestió que em cal respondre. I no, la vida no em seria igual probablement si no hi posés Déu. Amb Déu, puc viure tranquil, sense por, em sé a les seves mans, m'hi sento. I no és que m'ho resolgui tot, no. Hi ha coses que no funcionen, encara que hi posi Déu, però sé que el món, la vida, té un sentit, un sentit que no comprenc per massa gran, que em transcendeix completament, però té sentit. I jo puc restar en pau, malgrat el caos aparent de la realitat, o puc baixar a les pròpies tenebres profundes, sabent que, tot i la meva misèria, soc contemplat per uns ulls amorosos que m'estimen, els ulls de la Vida, de l'Amor.

Vaig pensar en la proposta durant uns dies, i li vaig dir de provar-ho. Per una banda, és un tema que desconec completament, i més encara quan veig que la quantitat d'estudis i d'assaigs sobre la malaltia i la vellesa són nombrosíssims; almenys a la biblioteca monàstica de Montserrat. El títol *Emmalaltir amb Déu com a bastó* vol ser un títol descriptiu de les pàgines que segueixen. De fet, és una mica més llarg. Hauria de dir *emmalaltir i envellir*, encara que les dues realitats no hagin d'anar sempre unides, perquè es pot ser jove i malalt, i ancià i no tenir cap mal, però la malaltia ens acosta perillosament al terme, com la vellesa és l'avantsala de

la fi. Pel que fa a la precisió *com un bastó*, va ser afe-
gida en un segon moment; limita la intervenció de
Déu, que no ho és tot, sinó simplement *una ajuda*,
tot i que no és poca cosa, un bastó per al nostre ca-
minar humà, sempre vacil·lant. Com el bordó d'un
pelegrí que serveix per a moltes coses. Sosté, aju-
da, defensa...

En les pàgines que segueixen, el nom de Déu
hi surt relativament poques vegades. És molt dis-
cret i no li agrada de fer-se veure. Sol actuar, molt
sovint, gairebé sempre, però ho sol fer a través
d'un altre, que, sense saber-ho, li fa de mans. Pot-
ser alguns lectors l'esperarien més explícitament
present. A l'autor, tanmateix, tampoc li agrada
usar el nom de Déu quan no és absolutament ne-
cessari. De fet, però, hi apareix més del que sem-
bla, ja que cal llegir-lo entre ratlles rere molts verbs
impersonals o passius, o rere el mot *sort*...

Dues qüestions sobre les notes i la bibliogra-
fia. El llibre no conté notes. No hi ha tampoc bi-
bliografia. Tanmateix, he dialogat almenys amb
els llibres que cito, la majoria de filòsofs i literats o
poetes, al llarg de les pàgines; en són els millors
testimonis: que serveixin de bibliografia comple-
mentària, de la molta que hi ha. Aquestes pàgines
són un assaig autobiogràfic; és a dir, no volia que
fossin unes notes teòriques, sense connexió amb el
concret d'una vida. Per això, estan escrites a partir
d'alguns detalls de la meua existència, que és la
que conec millor; en particular, de l'experiència de
quatre malalties majors, posades en ordre invers al

cronològic, intentant d'obviar, per pudor, els aspectes més personals. No és sols un recurs literari, la inversió del temps, sinó per una raó de la seva proximitat o llunyania, de la mateixa manera que la realitat propera físicament, una muntanya pròxima, per exemple, és més gran que la llunyana, el seu impacte al nostre present és més o menys fort. El seu objectiu és d'exposar tan sols el que és necessari per a la intel·lecció de la reacció que produeix (III). Prèviament hi ha el marc d'on parteixo (II).

Després de les malalties, passarem revista a la vellesa i al seu terme, la mort, la meua mort (IV), que per a mi està en l'àmbit del futur. En acabat hi ha dos capítols sols aparentment més teòrics: el pensament de les primeres comunitats cristianes sobre el després de la mort, sobretot a partir d'un text major de Pau (V), per passar al que diu Jesús mateix, segons narren els Evangelis (VI). Aquestes dues seccions, en part, són objectives, podrien ser acadèmiques, però reflecteixen com viu l'autor la seva relació amb Déu, a través de Jesús i de la tradició eclesial; en una paraula, la seva fe. Aquesta, d'altra banda, no és un credo abstracte impersonal, sinó que té relació amb el que visc i sento davant de la malaltia, de la vellesa i de la mort, i m'ajuda a veure'ls i a llegir-los positivament, és a dir, a integrar-los en un sentit. Finalment hi ha un dodecàleg una mica desenvolupat (VII), que no vol ser un reguitzell de consells fàcils; no soc ningú per aconsellar. En escriure'ls, més que pensar en el

lector, me'ls dirigia a mi mateix, prenent una certa distància: és allò que penso que em serviria per atènyer un final feliç i reeixit, si m'és concedit d'arribar-hi. La nostra feina és de posar-hi tots els mitjans, però l'èxit de l'empresa té un altre origen que està fora de nosaltres i que no es pot planificar de cap manera...

Voldria subratllar una cosa, encara un cop. La intenció del llibre no és ni parenètica ni pretén que el lector conegui l'autor; és més aviat a la inversa, vol que el lector, veient l'itinerari ací traçat, fiti el seu propi camí davant d'aquests temes cabdals per a tota persona humana. Si aquestes pàgines ajuden algú a orientar-se per aquest desert immens i perdedor que és la nostra existència, l'autor, encara que no ho sàpiga, es considerarà més que ben pagat.

Com solc fer en voler publicar un escrit, sotmeto el mecanoscrit a tres persones perquè em donin el seu *feedback*, perquè no publico per a mi mateix, sinó per als altres. Aquestes pàgines les han vistes el P. Abat Josep Maria Soler, Rosa Morron, psicòloga infantil, i Josep Maria Boixareu, editor jubilat. No és literatura si dic que les seves reflexions m'han fet pensar, aquesta qualitat tan profundament humana. Però de totes maneres no els és imputable res del que hi trobeu de sobrer o de defectuós, sinó que jo en soc l'únic responsable.

Soc feliç! He fet sempre el que volia, o, més ben dit, en general no m'ha calgut fer el que no volia. No dic que la vida hagi estat de color de rosa, no, o que no hagi fet el que no volia, tampoc. Dic simplement que, si miro enrere, veig una vida que ha estat útil per a d'altres, i també per a mi, una vida plena. He estat estimat, que és quelcom necessari. Certament que no pels propis valors, ja que l'amor arriba sempre immerescudament, gratuïtament. Si ens el mereixíem no seria amor, seria paga. Ens estimen perquè ens estimen; l'amor, com la rosa, no té un perquè. I no cal ni dir-ho. He fet totes les coses posant-hi el cor, estimant-les, estimant-ho.

He conegut moltes persones. També com a monjo, no com a terapeuta i menys com a psicòleg, que no en soc, ni n'he fet estudis, tot i haver llegit molt; he acompanyat bastantes persones pel camí de la seva vida. Ho he fet en tant que amic, en tant que germà. Potser és el que he fet més llargament, treballar amb persones, ajudant a la difícil tasca d'obrir-los el cor, intentant que s'estimessin,

que s'acceptessin, fer-les ser més elles mateixes, ajudar-les a fer el *seu* propi gest, no el que jo creia que havien de fer. Ha estat un treball bonic i enriquidor. Així he pogut veure com creixia, no la massa forestal d'un bosc, sinó també, i quelcom molt més gran encara, cada persona, el més profund de l'ànima humana. La paga ha estat l'alegria que dona de participar en el creixement de l'altre.

He fruit d'una formació universitària per damunt de la mitjana, una cosa que no esperava, ni desitjava. Al principi m'hi vaig fins oposar. No volia ser un intel·lectual. Em feia por quedar desconectat de la vida. No m'hi sentia amb vocació. Però tot va anar venint, com un fruit madur, la cosa més normal...

He tingut dues passions: la primera, la tradició de l'Israel antic, això és, del seu llibre, la Bíblia, especialment la part hebrea, anterior a la nostra era, amb dos pols, els contes i la poesia. I una dèria, l'ordre significatiu de les coses, que res no passa perquè sí, que tot té una raó de ser, i tot significa alguna cosa. Potser és una proposició falsa, però és simplement que no sé entendre, per curtedat personal, probablement, no puc entendre el caos, el desordre.

La segona passió ha estat la natura, amb el contacte de la qual he passat estones meravelloses, molt sovint sol. He pogut fer arribar aquest amor a algunes persones, conegudes, i a moltes altres que no conec, però que em consta, per referències anònimes i casuals. Ho he fet a través de guies de mun-

tanya, que per casualitat vaig poder escriure, també ben involuntàriament, sense mai haver-m'ho proposat. Hi ha casualitats en la nostra vida que ens fan fer coses impensables. I jo, monjo que he fet vot d'estabilitat en el clos d'un monestir, he escrit guies de muntanya en una època en què encara no existia el GPS ni l'omnipotent telèfon mòbil o la tauleta, que ho resol tot o quasi tot, i que no ens deixa restar ben bé sols, que ens treu la possibilitat de l'error i ens fa una mica irresponsables.

Vaig voler ser monjo, de jove. Fou per la passió d'experimentar, no si hi havia Déu o no, sinó què significava viure'l, i això només es pot fer arro-mangant-se. En començar el camí, honestament, no pensava a arribar mai a aconseguir l'objectiu, no, això em semblava impossible, sinó que creia que no aguantaria ni el primer embat de tempesta. I han estat més de cinquanta anys. Un regal..., o una bogeria. Gastar la vida per experimentar el que no es veu, l'invisible. La voluntat d'experimentar el Ser o el No-ser, l'il·limitat, l'absolut a través de la poesia i dels mites d'un poble antic, avui desaparegut, Israel —segons la interpretació que en feu el mestre Jesús de Galilea, fa més de dos mil anys—, contrasta amb la de viure amb allò que és, la Natura, amb éssers ben concrets, cossos caducs i efímers: ocells, arbres, animals, astres..., coses que veiem, que toquem. Una experiència bífida apassionant.

Ho repeteixo: soc feliç. Si miro enrere, no ha estat una vida ociosa, banal, la meva. No ha estat

tampoc una vida d'un heroi, ni tampoc una existència de color de rosa. Ha estat una vida com la de la majoria de la gent, amb les seves llums i les seves ombres, els seus èxits i els seus fracassos, les seves fidelitats i les seves infidelitats. Per a mi ha estat, però, un regal. I és que la vida, tota ella, no pot ser vista si no és com un valuós regal...

Tot té un començament. Emmalaltir, també, tot i que sovint no recordem el dia del primer símptoma. És ben diferent quan la causa que canvia la vida és un accident, quelcom fortuït; llavors el canvi és sobtat, inesperat... I tinc experiència personal, gràcies a Déu, si em permeteu de dir-ho obertament, tant de l'una com de l'altra. M'explicaré a través de l'anàlisi de les quatre malalties que m'han jalonat la vida. Malalties o ensopegades en el camí de la vida. Res d'extraordinari. Segur que tu, lector, també en pots trobar més o menys unes quantes en el teu propi itinerari. Quan em van dir d'escriure-ho, no era pas conscient de la meua pròpia complexitat des del punt de vista sanitari, i menys, de sospitar, de veure com m'ha influït, tot i haver arribat a la setantena sense mai haver dormit al llit d'un hospital.

Era el 17 de setembre de 2020, un dijous, havia de ser un dia tranquil. Res no feia preveure una tempesta. De feia mesos que cada dia després d'esmorzar m'enfilava per l'Escala Dreta de Montserrat

fins a les ermites. És un camí antic, que permet en pocs minuts connectar dos nivells de la muntanya. Cert, és un traçat aeri, com la majoria dels d'aquesta serralada, que és exigent de veres; a l'inici, després d'una cornisa artificial, protegida amb un simple filferro, puja de dret amb graons irregulars els cent metres llargs de desnivell que separen el monestir dels antics habitacles dels ermitans. Era una manera de mantenir el contacte amb la Natura, que pensava que m'era quelcom imprescindible..., i, com en altres coses de la vida, fent una cosa que em semblava útil per a la comunitat, ajudar a mantenir net de fulles, de fang i de pedres l'estret sender, i conservar el cos viu i actiu, trescant per l'orografia montserratina, que tant he estimat i de la qual coneixia a la perfecció la dificultat. N'estava satisfet, dels resultats.

Al cap de setmana anterior havia tingut l'ocasió d'anar a Cadaqués, per contemplar el seu retaule barroc. Vaig aprofitar-ho per anar d'allí al cap de Creus, que és l'inici dels Pirineus. El férem a peu, d'anada i tornada. Era una novetat per a mi, caminar ran de mar. I en un lloc desconegut, on no havia anat mai, visitant de passada el bonic paratge de Tudela, i no em vaig cansar més del compte. Pocs dies abans, encara, havia pujat al Montgròs de Montserrat des de Santa Cecília, és clar, a un ritme ben diferent del que duia abans... Ara, a un pas molt més humà! No són grans coses, però era una etapa més per retornar a la *meva* muntanya, i bé. Havia realitzat amb això dues coses —a la vida hi

caben també els petits gustos— que em feien gràcia de dur a terme i se'm presentaren inesperadament com a ben possibles: visitar a peu el cap de Creus... i viatjar amb l'AVE, amb què vaig tornar sol des de Figueres. Content i satisfet, doncs.

En el retorn em va passar quelcom que... Ho explico! En arribar a Barcelona em calia canviar de línia de metro en una estació d'enllaç per anar a buscar el tren que em portés a Montserrat. Distret, vaig llegir erròniament les indicacions i em vaig trobar caminant tot sol per un corredor que conduïa a l'ascensor. No l'havia fet servir mai..., sempre havia pujat a peu. Em semblava que cap passatger no seguia aquell itinerari. A la cabina s'hi esperava una noia molt jove, que estranyament no havia vist caminar al meu davant. Tot seguit, ella va prémer el botó, però en tancar-se les portes aparegué una altra noia, també molt jove, que picà al vidre de l'ascensor, indicant que l'esperéssim perquè tenia pressa. La primera feu obrir de nou les portes, i entrà la segona, que agrai amb accent llatí que l'haguéssim esperat. S'ajup davant meu i cull el meu bitllet del metro, que portava a la butxaca de la camisa, i, encara no s'havien obert les portes, es torna a ajupir i em torna a collir de terra el bitllet que jo m'havia posat a la butxaca, que no estava foradada. Surten de la cabina corrent apresades. No entenc que el bitllet m'hagi caigut dos cops de la butxaca. En arribar a la nova estació de metro, les trobo assegudes parlant: sembla ben bé que es coneguin. Llavors comprenc què ha passat.

Feien pràctiques: el que feren a l'ascensor era un bon muntatge per distreure'm. No eren prestidigitadores, sinó probablement hàbils carteristes..., i jo, una persona gran de pas vacil·lant, un foraster que busca els panells per situar-se... i va al metro. Era el subjecte ideal per ser robat. Les volia felicitar per la professionalitat, però me'n vaig abstenir.

Tenia l'escena per viscuda de debò, sols que no quadra amb la realitat. Per passar d'una estació de tren a l'altra, només cal un curt trajecte de metro, i no hi ha cap estació d'enllaç. La historieta passa a ser un fet paradigmàtic, com un avançament de la realitat que viuré, ja que el sentit de la història és diàfan: per dues vegades em prenen el bitllet del metro, que em permetia de seguir el viatge, i me'l tornen. Esdevé d'aquesta manera un de tants somnis que tindrè a l'hospital amb el tema dels trens i del viatjar. El retorn del bitllet em permet de continuar el viatge, és a dir, de continuar la vida. Va passar en realitat o és un somni? Doncs, no ho sé! Sigui com sigui tinc consciència que per distracció meva, o per ineptitud, em roben la vida i aquesta m'ha estat retornada, que ben bé he renascut dues vegades. Va passar en realitat o no, no ho sé, o sí, que ho sé..., és la història que segueix!

Feia poc que havia retornat a Montserrat, després d'una dotzena llarga d'anys vivint en una comunitat filial més tranquil·la, al Miracle, prop de Solsona, en un ambient fortament rural, i m'havia reintegrat sense problemes —adaptant-me en tant que m'ho permetia la salut, ja que m'havien diag-

nosticat un Parkinson— a la manera de viure de la comunitat mare, més urbana, amb el seu ambient normalment festiu del santuari.

Aquell matí de dijous a quarts de nou, doncs, vaig seguir la rutina diària. Vaig enfil·lar el camí rost que, cimentat, del monestir puja al peu de l'escala. És cert que a la pujada vaig relliscar algun cop, per la terra eixuta i la pols seca del damunt del camí. Anava de pressa, i en passar pel costat d'una grossa atzavara, just abans d'iniciar la cornisa aèria, vaig voler tallar-ne una punxa que sortia massa i molestava el caminaire, però amb les eines que portava no vaig reeixir, i vaig pensar d'anar d'una revolada a buscar-ne una altra de millor al taller del jardí monàstic, que està a escassament a un minut d'allí. No sé què passà en aquell moment, però una patinada —probablement, amb la pols de la terra del camí, perquè no recordo haver ensopegat, anant de pressa i corrent— em va fer bascular cap endavant; en adonar-me que anava a caure de cara a terra, instintivament vaig tancar els ulls per protegir-los del cop. En tornar-los a obrir em vaig veure baixant de cap i de bocaterrosa per un pendent fort enmig d'un gran terrabastall de pedres, que corria amb mi; vaig sentir un fort dolor al pit i jo lliscava arrossegant-me rostos avall. Vaig pensar que aniria a parar a alguna antiga feixa, i allí m'aturaria! Quan vaig haver parat, vaig adonar-me que estava molt més avall del que havia pensat i que m'havia aturat damunt d'una vella xarxa metàl·lica de malla gruixuda, que protegeix els edificis

monàstics de les pedres que cauen de la muntanya, penjada damunt del claustre. Em vaig incorporar com vaig poder per demanar auxili, i vaig veure que un monjo sortia a un terrat per mirar què havia passat amb el soroll de l'esllavissada. No va veure més que pedres, i va marxar. Jo volia cridar, però no em sortia la veu de la gola. Després en va venir un altre i diverses persones, m'havien vist... Vaig sentir com telefonaven al servei d'emergències sol·licitant un helicòpter, perquè el lloc era d'accés difícil i jo estava molt greu, deien... No recordo dolor, sinó tranquil·litat amb una gran pau al cor! Em sentia a les seves Mans..., o potser era pura inconsciència davant d'una realitat que m'era massa dura: el cos és molt savi en deixar-nos veure sols el que podem suportar. Al cap de molt poc, quasi en un obrir i tancar d'ulls, tot i que devia haver passat un quart d'hora, vaig sentir el soroll dels rotors de l'aparell que venia a rescatar-me... Jo patia pel pilot, perquè l'indret on jo estava era molt estret..., i també perquè amb l'equip de rescat discutien si em portaven a Manresa o al Taulí de Sabadell, i decidiren aquest darrer, que era el que jo volia, i parlaven de si m'havia trencat l'espina, i jo vaig moure, penso, les cames, per indicar-los que no... A partir d'aquell moment no recordo res més... Estic en el buit! Diuen que el metge em va fer allà mateix una intervenció, perquè no se'm clavessin les costelles als pulmons i així pogués arribar a l'hospital amb la poca vida que em quedava, i a un germà de comunitat

que em volia fer una pregària li digué que, si era més d'un minut, no. El meu estat era d'extrema gravetat, de manera que els metges esperaren uns dies per intervenir: volien assegurar que valgués la pena de córrer el risc.

Després..., somnis i més somnis, aquests els tinc per tals... *Que en arribar al Taulí, on no havia estat mai, em donaven d'alta immediatament i, amb el tren que passava just per sota l'hospital mateix, com al del Nou Sant Pau de Barcelona amb el metro, vaig tornar a Montserrat amb l'R4 de Manresa, era dissabte, i vaig anar a demanar al prior de poder passar el cap de setmana fora del monestir per fer unes gestions..., i les feia totes en un ambient rural..., i passava pel Miracle, sentia veus que parlaven, unes de conegudes i altres d'estranyes, que parlaven de feina o de coses personals... Més somnis, que anava amb un llarg tren de càrrega com el nostre, de la sal, per les Muntanyes Rocoses, on no he estat mai, que el tren avançava, bo i col·locant la via al davant per travessar un coll, i s'havia de resoldre un difícil problema trigonomètric, i acabà amb l'explosió d'un vagó, i més trens..., i que em despertava, enlluernat pel sol matinal al pis novè (?) del Taulí amb l'equip que recollia la roba..., i que arribava volant al Taulí, discutint sobre la seva etimologia, que havia estat fundat per un alemany..., i que participava en un estrany joc de dames, en què les fitxes eren grans arbres, com rojalets, que corrien, i que podien atropellar, si em trobaven a la casella per on passaven. Llargs somnis que s'enganxaven a la ment obsessiva. No sé quant de temps va passar, però era*

conscient que era al Taulí de Sabadell. M'ho van confirmar els llençols. Del que no era conscient era de la gravetat del meu estat. L'endemà de la caiguda vingué a veure'm un monjo, em digué temps després, i no em va reconèixer. Estava inflat i sedat, dormia intubat per tot arreu.

Unes setmanes després, no recordo quantes, un monjo que vingué a veure'm em digué que a partir d'aquell moment no podrien venir a visitar-me perquè l'hospital, i més les seccions sensibles com aquella on jo era, contínuament vigilat, restava confinat per la segona onada de la covid. El temps passà molt ràpidament, sense cap mena de record... Un dia una infermera em va agafar el telèfon (i tenia telèfon?) i va contestar alguns missatges, penso que era el dia de Tots Sants... Vaig saber de la mort d'un company monjo més gran que jo... Un altre dia sé que vaig plorar la solitud, m'enyorava profundament. A poc a poc vaig anar prenent consciència del pas del temps, però no era fàcil, perquè no menjava i dormia i no tenia rellotge per controlar el temps; em costava de situar-m'hi, no sabia si eren les quatre de la tarda o del matí, i les visites dels radiòlegs eren sempre en hores in-tempestives per a mi. Amb agraïment recordo una visita subreptícia d'una amiga d'una amiga, una matinada. No vaig saber quan era Nadal. Vaig intuir el dia de la festa, fent un càlcul dels dies passats. Feia ja més de tres mesos que era a l'hospital.

Em feren una traqueotomia i no podia parlar. Recordo l'alegria que vaig sentir el moment que

vaig poder fer-ho per primer cop, ja que la comunicació se'm feia difícil, malgrat un abecedari que em donaren i finalment amb la tauleta. En articular els primers mots i sentir-me la veu vaig telefonar a casa, el monestir, i al meu germà, de content que estava.

Un altre dia em preguntaren què enyorava més, i la meva resposta fou «veure *la* muntanya, la Mare de Déu... i estar amb la comunitat meva en pregària». Una infermera ho sentí i ho entengué, i l'endemà portà una fotocòpia de la Santa Imatge, que m'acompanyà en la llarga estada hospitalària de més de quatre mesos, d'un racó a un altre de la sala de semiintensius. Un altre dia em preguntaren si resava molt ara que tenia tant de temps, i vaig dir la veritat, que no..., i al cap d'uns dies vaig completar la resposta, per la por d'haver escandalitzat, i és que em sentia a les mans de Déu, i aquesta era la veritat. És molt difícil pregar, pròpiament, amb el que vol dir de concentració, en estar greument malalt, i és que el cos posa la poca energia que li resta per superar el mal tràngol de la seva ferida...

Val a dir que em vaig sentir molt ben tractat per la majoria del personal i amb la sort de tenir un àngel protector en la persona d'una metgessa que voluntàriament m'apadrinà, i que no sé com (internet?) aconseguí de saber quelcom de mi i que tenia ganes de viure, i era veritat. Això li va servir per pledejar a favor d'intentar dur a terme la difícil operació i després per poder anar directament

de la secció de semiintensius a casa, al monestir enyorat, casa meva, sense passar per planta... Però vingué a veure'm tres dies després..., per comprovar si estava tractat, tal com jo li havia afirmat. També recordo l'alegria del primer dia que vaig tenir esma de llegir: era un signe del restabliment, tenia ganes de llegir, tenia de nou forces i finalment podia tornar a pensar.

Molt a poc a poc, em vaig anar adonant que havia estat alliberat del *regne dels morts*: m'hi van ajudar els resums que a partir del butlletí dels metges es donaven als monjos, germans de comunitat, i que jo també havia rebut al seu dia, i se'm guardaven en el mòbil. Ben pocs se salven d'una caiguda d'uns vint-i-cinc metres amb politraumatisme, i menys que puguin sortir-ne sense afectacions cognitives. La primera reacció, doncs, fou d'agraïment d'haver nascut de nou, de poder veure la vida amb ulls nous, d'infant. Un text bíblic que em venia i revenia a la ment era el càntic d'Ezequies d'Isaïes 38:

A la meitat de la vida me n'he d'anar,
privat dels anys que em quedaven...
Em desfan la meva casa
i se l'emporten lluny de mi
com una tenda de pastors;
he cabdellat com un teixidor
la meva vida, i me'n talla l'ordit.
Xerrotejant com l'oreneta,
parrupant com els coloms,
es consumeixen els meus ulls

mirant el cel.
Però per què dic això?
Tot i l'amargor de la meva ànima
continuaré caminant els anys que em falten.
I tu que estimes la meva vida,
l'has treta de la fossa de la mort.
Els morts no et donen gràcies,
són els vius els qui ho fan.
Senyor, tu has volgut salvar-me
i nosaltres farem ressonar les arpes
tots els dies de la nostra vida
al temple del Senyor!

No és que em pensés que estava a la meitat de la vida, que ja l'he ben passada, no: és una llicència poètica; però sí que la meva vida havia estat allargada per gràcia, gratuïtament, perquè sí. Do sobre do. Tampoc no crec que tingui per això una missió transcendental a realitzar, i que hagi estat preservat per cap missió extraordinària, o per aprendre alguna cosa que encara no sé. Repeteixo, és perquè sí. Que tot el que es refereix a l'amor és gratuït, s'esdevé perquè sí. «La rosa no té un per què», diu un místic alemany. «Floreix, perquè floreix», continua una cançó. Tot és un do. La vida és un do, extraordinari. Sols podem agrair-lo!

En marxar de l'hospital en cadira de rodes —hi havia entrat portat amb helicòpter— i veure'l per primer cop per fora, vaig pensar que era ben diferent de com els meus somnis obsessius l'havien imaginat.

SUMARI

I.	5
II.	11
III.	15
IV.	45
V.	63
VI.	93
VII.	107

EL
GRA
DE
BLAT
245

Emmalaltir amb Déu com a bastó és un llibre nascut d'una experiència de vida.

Des de fa quinze anys a l'autor se li diagnosticà un Parkinson. Dotze anys després sofrí un greu accident de muntanya que el dugué al límit de la mort, amb la qual lluità durant setmanes. Diu que «entrà a l'hospital en helicòpter i en sortí en cadira de rodes», i li'n restà un bon grau d'invalidesa i dependència.

L'assaig vol explicar en primera persona com en la malaltia i la dependència, la seva fe raonada li ha sigut una ajuda.

ISBN 978-84-9191-361-0

20245

9 788491 913610